

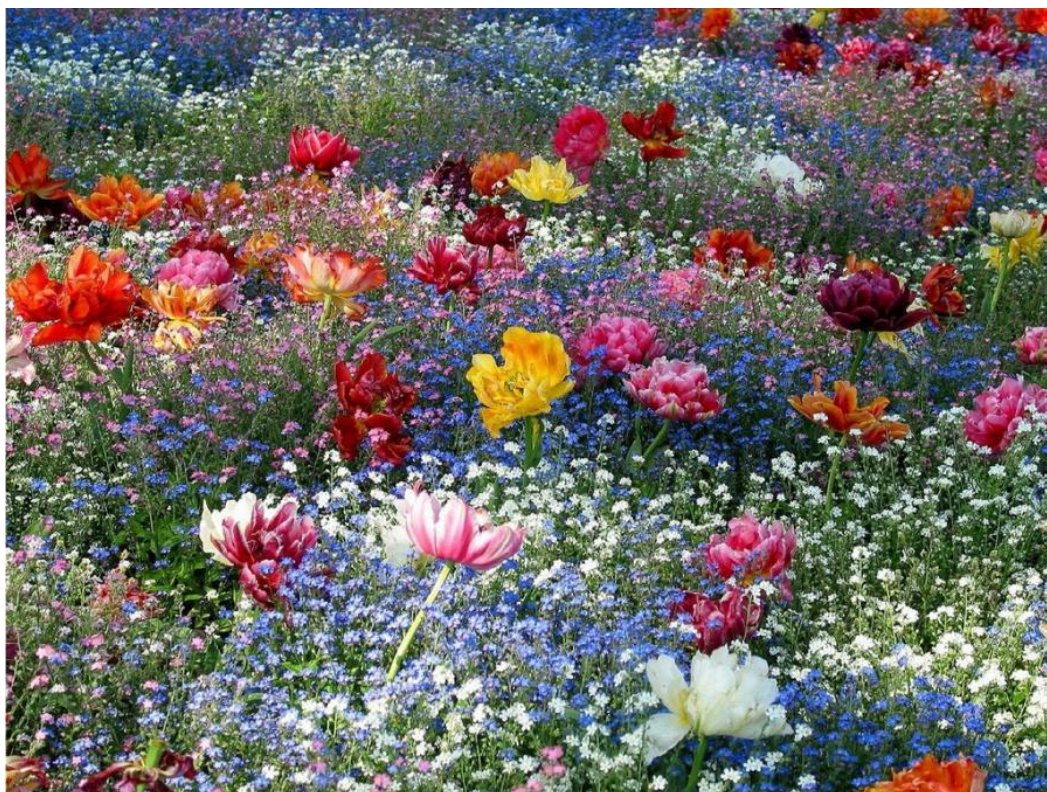
**DÖMÖSI
SZIVÁRVÁNY ÓVODA ÉS
MINI BÖLCSŐDE
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

2021.

*A gyermekek olyanok, mint a virágok.
Az egyiket sokat kell öntözni, a másikat csak ritkán szabad.
Az egyik a sok napot kedveli, a másik árnyékos helyen is virágzik.
Vannak könnyen alkalmazkodók és érzékenyebbek.
Ha mindegyikkel ugyanúgy bánok, az egyik kivirul, a másik elszárad.
Mindegyiknek van levele, szára, virága – hasonlóak, de mégis különbözőek.
Mindegyikük gondoskodásra éhezik, egyéni bánásmódra.
Nem attól fejlődnek, hogy mellettük ülök egész nap, hanem attól, hogy a számukra megfelelő gondoskodást kapják.
Van köztük árvácska, petúnia, muskátli, leander, krókusz, kardvirág és rózsza.
Az egyik hamarabb nyílik ki, a másik később, de mindegyik különleges, mindegyik egyedi.
Nem hasonlíthatom össze őket egymással.
Nem jobb a hatalmas kardvirág, mint az apró árvácska.
Csak más.
Nem erőltethetem, hogy viragozzék hamarabb a rózsza, hiszen az árvácska már rég kibújt,
most már neki is itt lenne az ideje.
Csak annyit tehetek, hogy megismerem őket,
rájövök, hogyan érzik a legjobban magukat a kertemben,
a nekik megfelelő, egyéni módon gondoskodom róluk,
és gyönyörködöm bennük,
ahogyan nőnek, erősödnek,
kivirágzanak.*

Friedrich Fröbel

TARTALOMJEGYZÉK

I.	BEVEZETŐ	5
	Az intézményjellemző adatai	6
	Törvényi megfeleltetés	7
		8
II.	A MI ÓVODÁNK	9
	Programunk küldetése - filozófiája	10
	Gyermekkép – Óvodakép	
III.	AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	12
	1. Az egészséges életmód alakítása	12
	2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés	14
	3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	16
IV.	AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI	18
	1. Személyi feltételek	18
	2. Tárgyi feltételek	19
	3. Az óvodai élet megszervezése	19
	4. Az óvoda kapcsolatai	21
V.	AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI	23
	1. Játék	23
	2. Verselés, mesélés	26
	3. Ének, zene, énekes játék, gyerektánc	28
	4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	30
	5. Mozgás	32
	6. A külső világ tevékeny megismerése	35
	7. Munka jellegű tevékenységek	37
	8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	38
VI.	AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI	40
VII.	INKLUZÍV PEDAGÓGIA- INTEGRÁCIÓ A SAJÁTOS SÁGOK MEGŐRZÉSÉVEL, A KÜLÖNB SÉGEKHEZ VALÓ ALKALMAZKODÁSSAL – A GYERMEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	41
VIII.	A GYERMEKVÉDELEM MEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	42
	Felhasznált irodalom	
	Érvényességi nyilatkozat	45
	Legitimációs záradék	46
		47

I. BEVEZETŐ

A Dömösi Szivárvány Óvoda Pedagógiai Programja, ami az „Így tedd rá!” módszertani programmal egészült ki. Ez a módszer személyi feltétel hiányában nem folytatódhat. Ezért szükséges a 2016-ban készült Pedagógiai Programot átírni, aktualizálni.

Jelen módosítás alapja a **2011. évi CXCV törvény a Nemzeti Köznevelésről**, és a **363/2012 (VII. 17.) Kormányrendelet az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja**.

1. Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve, meghatározta a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból indultak ki, hogy:

- a gyermeket - mint fejlődő személyiséget - gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.
- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatásának megerősítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Az új alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek, értékrendjének és módszertani szabadságának érvényesülését, megkötéseket csak a gyermek érdekében tartalmaz.

A Pedagógiai Programunk elkészítésénél az Alapprogram által megfogalmazott irányelvek a mérvadók.

A gyermeket tiszteletben kell fogadni, szeretetben kell nevelni és szabadságban kell elbocsátani." /Rudolf Steiner/

Az intézmény általános adatai

Azóvoda hivatalos elnevezése: Dömösi Szivárvány Óvoda és Mini Bölcsőde

Azóvoda pontos címe: 2027. Dömös, Pásztor János u. 1.

Telefonszámai: 06/33/482-615
06/30/864-7493

E-mail cím: ovoda.d@invitel.hu

OM azonosító: 031784

Azóvoda fenntartója: Dömös Község Önkormányzata

Címe,: 2027. Dömös, Táncsics Mihály u. 2.

Telefonszáma: 06/33/507-050

Azóvoda Alapító Okiratának száma, kelte: 14./2000./1.31./Ökt.sz.hat.
2000.január31.

Módosított Alapító okirat száma, kelte: 1/2021. számú,
2021.09.10.

Az engedélyező szerv neve: Dömös Község Önkormányzatának
Képviselőtestülete

A programot készítette: Gräff Albertné megbízott intézményvezető (2021)

Az adatmódosításokat készítette: Benkő Péterné intézményvezető

TÖRVÉNYI MEGFELELTETÉS

Programunk a **363/2012. (XII.17.) számú Kormány rendelet értelmében, az Óvodai nevelés országos alapprogramja** alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva a **2011. évi CXC.94.4§.**

Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeleteket építettük be:

- 229/2012. (VIII. 28.) Kormány rendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény végrehajtásáról.
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormány rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról.
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelete a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről.
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról.
- 277/1997.(XII.22.) Kormány rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus- szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről.
- 326/2013. (VIII.30.) K o r m á n y rendelet a p e d a g ó g u s o k e l ő m e n e t e l i rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról.
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről.

II. A MI ÓVODÁNK

A Dömösi Szivárvány Óvoda és Mini Bölcsőde elődje, 1951. január 15-én nyitotta meg kapuit a gyermekek előtt, Napközi otthon néven. Innen számítjuk óvodánk történetét.

Az épületet 2014-ben Európai Unió által támogatott Pályázati pénzből felújították kívül és belül, a régen használt bejáratot, a Táncsics Mihály út felől lezárták, a Pásztor János utcára nyitották meg bejáratát.

A Dömösi Szivárvány Óvoda csendes helyen, szép természeti környezetben található.

Az egészséges jó levegő, a tágas játszóudvar biztosítja óvodásaink számára a fejlődéshez szükséges feltételeket. Az óvoda udvarába, 2020-ban, a Magyar Falu program pályázatával, több nagymozgásra alkalmas játékokat telepített az önkormányzat.

Ezek mászóvárak csúszdákkal, hinták, fészekhinta, libikókák.

A változatos eszközök biztosítják gyermekeink egészséges mozgásfejlődését.

A községünkben lakó, de a közelben dolgozó szülők gyermekeit is szívesen látjuk. Két csoportszoba, 50 férőhellyel, 2 mosdóval, egy közös nagy öltözővel tudná biztosítani a gyerekek nevelését.

A csoportok indításának száma minden évben a Képviselőtestület döntése alapján történik.

Ez függ az óvodapedagógusi álláshelyek betöltésétől ill. a jelentkezők, beiratkozók számától.

Jelenleg egy vegyes csoport működik az óvodában, 25 gyermekkel.

Pedagógusaink, a gyermekek számára biztonságot jelentő állandó nevelési szokás-és szabályrendszerrel, változatos módszerekkel szervezik a gyerekek mindennapjait, tevékenységeiket.

A közelben található városok: Visegrád, Szentendre, Esztergom, ill. Budapest, jól megközelíthetők számunkra. Ezekben a városokban rengeteg lehetőség adódik, hogy a gyermekeink sokféle kulturális, művészi, környezeti és társadalmi lehetőséget kínálva ismerhessék meg közeli és távolabbi környezetüket. Az ismereteiket esztétikus, értékes tartalommal megtöltve gyarapíthatjuk.

A fenntartó elvárása intézményünkkel:

A Dömösi Szivárvány Óvoda és Mini Bölcsőde fenntartója, Dömös Község Önkormányzata. Részükről elvárás és feladat a racionális, költségkímélő működtetés, a jelenlegi szervezeti rendszer fenntartásával. Fontos a fenntartó számára, hogy a településen az óvoda folyamatosan működjön, tartalmas, igényes neveléssel, a szülők megaláztatására.

Dömös Község Önkormányzatának Képviselőtestülete az óvoda működéséhez folyamatosan biztosítja önkormányzati támogatását, ami a működési költségek fedezetét szolgálja. Ezekon kívül lehetőségeivel, anyagi forrásaival támogatja az óvodát. Ezek a plusz támogatások az intézmény Munkatervében szerepel, előzetes egyeztetés után.

A fenntartott óvodával szemben – a 2011. évi CXCV. a nemzeti köznevelésről szóló törvényben rögzített, valamint az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott feladatokon túl, más elvárást nem támaszt.

1. Programunk küldetése – filozófiája

A Dömösi Szivárvány Óvoda és Mini Bölcsőde olyan saját Helyi Program alapján működik, ahol az egyéni arculatának megőrzésével folyik a nevelő-fejlesztő munka. Pedagógusaink fogékonyak az új értékekre és megpróbálnak megfelelni a mindenkori társadalmi elvárásoknak. Munkánk során célunk, hogy a hozzánk járó gyermekek nyugodt, szeretetteljes, családi légkörben nevelkedjenek.

Alapvető szempontjaink az elfogadás, a kiválasztás, valamint az egyéni sajátosságok és különbségek, az egyéni fejlődési tempó figyelembevételével történő tevékenységek szervezése. Meghatározónak tartjuk az óvónő modellszerepét, ezért nélkülözhetetlen, hogy minden itt dolgozó azonosulni tudjon pedagógiai koncepciókkal, hogy beszédével, magatartásával is követendő példát nyújtson a rábízott gyermekeknek. Szorosan együttműködünk a családokkal, megismerve igényeiket, elvárásaikat, egyenrangú nevelőtársi viszonyt, jó partnerkapcsolatot alakítunk ki.

Olyan óvodai nevelést biztosítunk, ahol:

- ❖ a ránk bízott gyermekeket befogadó és elfogadó szellemben neveljük, hogy mindennapjaikat kiegyensúlyozottan, vidáman, otthonosan töltsék az óvodánkban
- ❖ a kölcsönös szeretet, az egymás tiszteletben tartása és elfogadása a közösségi szokások és szabályok, betartása biztosítja az óvoda nyugodt légkörét
- ❖ az óvoda nyitottságával, rugalmasságával képes a társadalmi környezet változó igényeihez alkalmazkodni, a belső értéke megtartásával
- ❖ kiemelten kezeljük a gyermekek saját egészségükhöz és a természeti környezethez való viszonyának pozitív alakítását
- ❖ a gyermekeket a játékon – mint a gyermek alapvető tevékenységén keresztül, differenciáltan, az egyéni képességeket maximálisan figyelembe véve fejlesztjük
- ❖ az integrált óvodai nevelést valamennyi pedagógus felvállalja, külső szakemberek segítségével
- ❖ az esélyegyenlőségben a prevenció, a segíteni és tenni akarás, a támogatás jellemzi munkánkat
- ❖ a gyermekekkel, szülőkkel együtt szeretnénk megélni a mindennapok élményeit, elfogadva, hogy a gyermek elsődleges nevelője a család
- ❖ a tehetséges gyermekek támogatása, felvállalása intézményen belül és kívül
- ❖ a gyermekek testi, lelki, szellemi, erkölcsi és szociális téren egyaránt alkalmassá válnak a sikeres iskolai élet megkezdéséhez.

Ennek érdekében:

- ❖ tiszteletben tartjuk a szülői igényeket, érdemi tájékoztatást adunk a gyermekeik egyéni fejlődéséről,
- ❖ az óvodai hagyományainkat ápoljuk, a fejlődést segítő törekvésekre nyitottak vagyunk,
- ❖ a gyermekek nevelésében résztvevők az irányvonalakban megegyeznek, munkájukat koordinálják,
- ❖ törekszünk arra, hogy az integráció az egész óvoda szellemiségét áthassa,
- ❖ biztosítjuk a nevelést segítő feltételeket, a folyamatos korszerűsítést,
- ❖ az óvodapedagógusok innovatív, kompetencia alapú módszerek alkalmazását,
- ❖ a pedagógiai kultúrájuk fejlesztését gyakorolják,
- ❖ törekszünk az esélyegyenlőségi terv céljainak maradéktalan végrehajtására,
- ❖ együttműködünk más nevelési-oktatási, kulturális intézményekkel,
- ❖ minden gyermeket önálló individuumként nevelünk, a gyermeki jogokat tiszteletben tartjuk
- ❖ kiemelten kezeljük az esélyegyenlőségi, gyermekvédelmi feladatainkat, törekszünk a prevencióra.

A nevelőtestületünk törekszik az általunk képviselt értékeket közvetíteni pedagógiai programunk megvalósításával.

2. Gyermekkép – Óvodakép

Az óvoda helyi nevelési alapelvei, értékei és célkitűzései.

Gyermekkép

- ❖ Pedagógiai Programunk emberi személyiségből indul ki, abból a tényből, hogy az ember, mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
- ❖ A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak.
- ❖ A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó, ezért ennek kialakítására, és fejlesztésére nagy hangsúlyt kell fektetnünk.
- ❖ Az óvodai nevelés gyermekközpontú kell, hogy legyen. Jellemzője a befogadás, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk. Biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adva helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Óvodakép

- ❖ Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvoda kiegészítő, ha szükséges, hátránycsökkentő szerepet tölt be.
Célunk, a szülők nevelő tevékenységének eredményesebbé tétele, segítése. Ennek érdekében szoros kapcsolat kialakítására törekszünk, melyben a kölcsönös bizalomra épülő támogató attitűd jellemző.
- ❖ Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek, harmadik (két és fél) életévétől az iskolába lépésig tart. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Célunk:

Elősegítsük az óvodásaink sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok kiegyenlítését, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, ideértve a kiemelt figyelmet igénylő, valamint a különleges gondozást igénylő gyermek ellátását is.

Nevelési alapelveink

Fontosnak tartjuk, hogy:

- ❖ A gyermeket - mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.
- ❖ Gyermeki személyiséget, elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezz.
- ❖ A nevelés tegye lehetővé, valamint segítse a gyermek személyiségfejlődését. A gyermek egyéni készségeinek és képességeinek figyelembevételével, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesüljön a színvonalas nevelésben.
- ❖ A gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítése, az emberi és gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartása.
- ❖ Az általunk alkalmazott óvodai nevelési módszerek, a nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések igazodjanak a gyermek személyiségéhez.
- ❖ Nevelési alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk arról, hogy kielégüljenek a gyermeki szükségletek.
- ❖ Megvalósuljon az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör
- ❖ A gyermekek testi, szociális és értelmi képességei egyéni és életkor- specifikusan alakuljanak.
- ❖ Biztosítsuk a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységeket, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékot.
- ❖ A tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmakat, emberi értékeket közvetítünk.
- ❖ Megteremtjük a gyermek egészséges fejlődéséhez, és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetet.
- ❖ A nemzetiséghez tartozó gyermekek részére biztosítjuk, az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- ❖ Biztosítjuk, a hazájukat elhagyni kényszerülő családok (a továbbiakban: migráns) gyermekeinek, az óvodai nevelés során, az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai:

- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi és erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

1. Az egészséges életmód alakítása

Az egészségvédő, egészségfejlesztő magatartáshoz fontos feladatunk az óvodai nevelésben. Szükséges olyan készségeket, képességeket kialakítani, hogy az a gyermek későbbi életére is kihasson. Ezek tanulhatók, elsajátíthatók, ha a kialakult szokásrendszerben nevelődnek a gyermekeink. Napjainkban az egészséges életmód felértékelődött, ami testi-lelki egészséget jelent. Ezeket a magatartásmintákat a gyermekek a családból hozzák, de az óvoda fontos színtere ennek továbbfejlesztésére. A szülőkkel közös tevékenységekben, szervezett

programokon keresztül (pl.: Gondolkodj egészségesen nap) tudjuk a szülők figyelmét is ráirányítani az egészséges életmód fontosságára.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata ezen belül:

- ❖ A gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése.
- ❖ A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- ❖ A gyermeki testi képességek fejlődésének segítése.
- ❖ A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.
- ❖ Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telített zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- ❖ A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása.
- ❖ A környezettudatos magatartás megalapozása, a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások kialakítása.
- ❖ Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Feladatunk:

- ❖ A gyermekek higiénés nevelése: kulturált étkezés, tisztálkodás, WC használat, környezeti higiénia, rend, balesetmentes környezet.
- ❖ Kialakítjuk óvodánk szokás – és szabályrendszerét a gyermekek élettani szükségleteinek figyelembevételével.
- ❖ Egészséges, biztonságos környezetet alakítunk ki.
- ❖ Fontos feladatunk a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényüknek kielégítése, a gyerekek testi-lelki épségének védelme, óvása és megőrzése.

Táplálkozás

- ❖ Gondoskodunk a kulturált étkezés feltételeiről (terítő, ép tányérok, poharak, halk beszélgetés, megfelelő magatartás étkezés közben)
- ❖ Víz folyamatosan rendelkezésre áll, bármikor ihat a gyermek. Kerüljük az édes folyadékokat. Az étkezésnél törekszünk arra, hogy a gyerekek megkóstolják a kínált ételt, minden gyermek egyéni igényeit figyelembe véve. Csak ösztönözzük, sosem erőltetjük!

Testápolás

- ❖ Egészségük védelmére, testük gondozására legyen igényük. Ehhez a megfelelő szokások kialakítása.
- ❖ Fogápolás, fogmosás lehetőségének biztosítása.
- ❖ WC, mosdóhasználat szokásrendszerének kialakítása.
- ❖ Hajápolásra, fejtetvességre figyelem felhívása.
- ❖ A szokásrendszer kialakítása oly módon, hogy az már a gyermekek igényeiben is megjelenjenek. Észre vegyék, igényeljék a tisztaságot ruházatukban, testükön, környezetükben.
- ❖ Környezettudatos magatartás kialakítása (csapok elzárása, WC papír használata)

Öltözködés

- ❖ Mindig többretegű, kényelmes, az időjárásnak megfelelő legyen.
- ❖ A gyerekek érezzék, a hőmérséklet változását, maguktól vetkőzzenek, öltözzenek, ha szükséges.
- ❖ Akinek van arra módja, az öltözőben tartson, gumicsizmát, overáll nadrágot, eső kabátot.
- ❖ Nagymozgásokhoz legyen lehetőségük az átöltözésre, megfelelő cipő, póló, rövid nadrágba.

Mozgás

- ❖ Legfőbb tere az óvodai udvar, megfelelő számú és méretű játéklehetőséggel.
- ❖ Biztosítjuk a kis motorok, kerékpárok, rollerek használatához szükséges eszközöket.
- ❖ A mozgásokat játékos, spontán és szervezett keretek között szervezzük.
- ❖ Minden nap kimegyünk az udvarra, télen, nyáron egyaránt. A szabadban töltött idő hossza függ az évszaktól, időjárástól. Sétákat, kirándulásokat is szervezünk a gyerekek életkorának megfelelően.
- ❖ A mozgás fontosságának tudatosítása.

Pihenés, alvás

- ❖ Megfelelő méretű és kényelmes ágynemű biztosítása.
- ❖ A ruházat pizsamákra cserélése.
- ❖ A szellőztetés folyamatos biztosítása pihenés alatt.
- ❖ A pihenés időtartama függ a gyerekek életkorától, igényétől. Ezt a folyamatos felkeléssel biztosítjuk.

A fejlődés várható jellemzői

- Kialakul a gyermekekben az igény a kulturált étkezéshez, a szalvéta használathoz.
- A testápolás igényének szokássá alakulása.
- A zsebkendő, fogkefe, fogkrém, WC papír, törölköző megfelelő használata.
- Önállóan öltözzenek, vetkőzzenek a hőmérséklet különbséget érzékelik.

2. Az érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága, a magatartásának érzelmi vezéreltsége. Ezért elengedhetetlen, hogy a gyereket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Törekszünk arra, hogy:

- ❖ A gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik.
- ❖ A gyermekek, valamint az óvodai munkatársak közötti kapcsolatot, pozitív érzelmi töltés jellemezze.
- ❖ Elősegítsük a gyermekek szociális érzékenységének fejlődését, én tudatuk alakulását, és teret engedjünk önkifejező és önérvényesítő törekvéseiknek.
- ❖ A gyermekek fogadják el és értsék meg azt, hogy az emberek különböznek egymástól.
- ❖ A szocializáció szempontjából meghatározó, a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása közben, a gyermek **erkölcsi tulajdonságai** (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség, lojalitás és tolerancia) és **akarata** - önállósága, önfegyelme, kitartása, feladattudata, szabálytudata- fejlődjön. Megalapozzuk a szokás és normarendszert.
- ❖ A gyermekek nyitottságára építve törekednünk kell arra, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz kötődés alapjait szolgálják. Ezek kialakítása fontos feladatunk. Tudjanak rácsodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, tartsák fontosnak, azok mindazok megbecsülését.
- ❖ Tudjuk, és valljuk, hogy a gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi munkatársának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű kell, hogy legyen.
- ❖ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe az ágazati jogszabályokban meghatározott speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel. Az összehangolt közös munka a gyermekek érdekében nélkülözhetetlen.

Feladatunk:

- ❖ A közösen végzett tevékenységekkel, a bátorító neveléssel, elősegítsük a szocializációt.
- ❖ A helyes erkölcsi magatartás kiemelésével, pozitív erkölcsi értékeket kívánunk hangsúlyozni.
- ❖ A gyermekekkel megismertetjük a szűkebb és tágabb környezetüket. (orvosi rendelő, posta, könyvtár, fogorvosi rendelő, zöldség-gyümölcs bolt, templomok, temető, hajóállomás, önkormányzat stb.) Ennek érdekében helyi és környékbeli adottságokat, lehetőségeket keresünk. (helyi tanya, kovácsműhely, pisztrángnevelő, galambtenyésztő, lovarda, méhész, festőművész, erdész, vadász, fafaragós)
- ❖ A Dömösön lévő természeti környezetre, értékekre, rácsodálkozó magatartással felhívjuk a gyermekek figyelmét arra, ami szép, ami értéket hordoz. Hangsúlyozzuk a természeti értékek megőrzésének fontosságát.
- ❖ Nemzeti ünnepünk (március 15.) megünneplésével erősítjük a haza szeretetét. Fontos, hogy munkatársainkkal minél harmonikusabb szeretetkapcsolatban legyünk. Magatartásunk legyen hiteles. Vagyis azt mondjuk és tesszük, amit gondolunk. Pozitív gondolkodásunk cselekedeteinkben tükröződjének vissza, jó példát mutatva ezzel is a gyermekeknek. Szükséges, hogy hangsúlyozzuk egymás értékeit. Kommunikációnk

legyen nyílt, érdeklődő, és mindenképpen pozitív. A konfliktusok megoldásában segítjük a gyerekeket az asszertív megoldások megtalálásában. Ebben segítségünkre vannak a különböző konfliktuspedagógiai eljárások, elméletek.

- ❖ A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek megkapják a számukra nélkülözhetetlen szakirányú speciális segítséget.

A fejlődés várható jellemzői:

- ❖ Szociális érzelmeik, - mint az együttműködés, együttérzés, segítőkészség, bizalom, bánat, fájdalom, örömeztet átélése, megélése.
- ❖ éretté válik az iskolakezdéshez, jól szocializálható más közösségbe is.
- ❖ Erkölcsi érzelmeik fejlődjenek ki, mint – igazságosság, lelkiismeretesség, őszinteség, igazmondás.
- ❖ Legyen igénye a szépre, ismerje fel környezetében, munkáiban. Legyen képes művészi élmény befogadására.

Új gyermekek befogadása:

- ❖ Minden egyes gyermek egyéni szükségleteit figyelembe véve kell az óvodai beszoktatást megszervezni.
- ❖ Lehetőséget kell adni arra, hogy a gyermek minél kevesebb ideig érezzék magukat bizonytalanságban. Ezért olyan pozitív élményt kínálunk a gyerekeknek, hogy az óvoda egy kellemes, jó, érdekes helyként éljék meg, várják a következő napot, hogy ismét jöhessenek. A fokozatosság elvét érvényesítjük, mindig egy kicsit rövidítjük a szülői jelenlétet a csoportban.
- ❖ Időt hagyunk a tapasztalat szerzésre, a szülőkkel együtt, közösen teremtjük meg a feltételeket ahhoz, hogy a gyermek boldog óvodai életet éljen.
- ❖ Kialakítjuk a biztonságérzetet, a szokás és szabályrendszer megismerésével. Hirdetjük, hogy az óvoda egy „Csodapalota”, ahol minden kisgyermek megtalálja a számára kedves elfoglaltságot, játékot.

Migráns gyermek fogadása

- ❖ Migráns: Lakóhelyét megváltoztató személy; egy területről elvándorló, illetve más országba betelepülő ember. Ők lehetnek elvándorlók, Magyarországon tanulók, ill. menekültek. Az ő gyermekük befogadására is fel kell készülni az intézménynek.
- ❖ Fontos, hogy azonos feltételek mellett vehetik igénybe az óvodai nevelést.
- ❖ A multikulturális nevelést értéknek tekintjük.
- ❖ Értékeiket tiszteletben tartjuk.
- ❖ Megismerjük a kultúrájukat, értékeiket, azt tiszteletben tartjuk. (utána olvasni, ismereteket bővíteni)
- ❖ A gyermek érzelmi biztonságát megteremteni és lehetőség szerint a befogadást megkönnyíteni.

3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- ❖ Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció, különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen kell, hogy legyen. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére elegendő figyelmet kell, hogy fordítsunk.
- ❖ A gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára - mint életkori sajátosságra -, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve, változatos tevékenységeket biztosítunk a gyermeknek, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
- ❖ Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása. Másrészt az értelmi képességek- érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás fejlesztése.
- ❖ Fontos a helyes mintaadás, ami az óvodai nevelés egészében jelen van.
- ❖ Ismereteinek bővítése az ingergazdag környezettel érhető el. Erre törekszük a mindennapi tevékenységekben. A szókincsbővítést a változatos a fordulatokat, a helyes mondatalkotásokat is ezeken a tevékenységeken keresztül kínáljuk gyerekeinknek. Az óvodai dolgozók egymás közötti, és a gyermekekhez szóló kommunikációja modellértékű.

Célunk:

Az anyanyelv szeretetére nevelésével, az anyanyelv megbecsülése. A gyermekek kommunikációs készségének megsegítése, fejlesztése.

Feladatunk:

- ❖ Változatos élményekkel, példaadással a nyelvi fejlettséget megsegíteni.
- ❖ A gyermekek beszédkedvének felkeltése.
- ❖ Helyes példamutatással, mintaadással a helyes beszéd elsajátítása. (Sosem javítjuk ki a gyermeket! a hibás szóhasználatot, vagy mondatszerkesztést helyesen megismételjük.)
- ❖ Minél több beszédhelyzet teremtésével lehetőséget adni az élő beszéd használatára. (mesék, bábozás, nyelvi játékok)

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Kialakul a tiszta, érthető beszéd.
- ❖ Beszédkészségük, beszédkedvük eléri a problémamentes iskolakezdéshez szükséges fejlettséget.
- ❖ Beszédértésük megfelelően fejlődik.
- ❖ Szókincsük eléri az átlagos, illetve a koruknak megfelelő szintet.
- ❖ Környezetükben megfelelően kommunikálnak gyerekekkel, felnőttekkel egyaránt.
- ❖ Beszédfegyelmük fejlődik, meg tudják hallgatni társaikat. Kivárják, míg sorra kerülnek.
- ❖ Élményeiket ki tudják fejezni szóban, mondatokban

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A program megvalósításának személyi és tárgyi feltételei:

1. Személyi feltételek

- ❖ Az óvodában, a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.
- ❖ Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.
- ❖ Az óvodapedagógusi tevékenységnek és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkájának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez.
- ❖ A migráns gyermekeket is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Dolgozóink jelenlegi létszáma: 5 fő

óvodapedagógus állományban	3 fő
dajka	1 fő
pedagógiai asszisztens	-
konyhai kisegítő	1 fő

Munkaköri beosztás szerinti megoszlás az óvodapedagógusok körében

Intézményvezető/óvodapedagógus	1 fő
óvodapedagógus összesen	3 fő

ebből: aktívan dolgozó	1 fő
nyugdíjasként foglalkoztatott	2 fő
szakvizsgázott óvodapedagógus	2 fő
tartósan távollévő óvodapedagógus	-

Nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, munkánkat nagyfokú hivatástudat, az új iránti fogékonyság, a minőségre való törekvés és a nagyfokú gyermekszeretet jellemzi.

Szakmai tudásunkat, elméleti ismereteinket folyamatos önképzéssel, igényesen megválasztott továbbképzési lehetőségekkel fejlesztjük. A csoportok életébe beépülnek azok a sajátosságok, melyek az óvónők plusz képesítéseinek birtokában a gyermekek speciális fejlesztésére irányulnak, ezáltal színesebbé, változatosabbá téve óvodánk arculatát.

Óvodapedagógusaink figyelembe veszik a gyermekek egyéni képességét, tehetségét, fejlődési ütemét, szociokulturális háttérét, segítve a tehetség kibontakoztatását, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, a szükségletek és jogok tiszteletben tartása mellett.

Az óvoda teljes nyitvatartási ideje alatt óvodapedagógus foglalkozik a gyerekekkel.

A nevelőmunkát **szakképzett dajka és a konyhai kisegítő** segítik, akik az óvodapedagógusokkal összhangban végzik a gondozási feladatokat. Biztosítják a tiszta, rendezett, esztétikus környezetet. Rendszeres tájékoztatást kapnak nevelési elveinkről, nevelőmunkánkból adódó feladatainkról, a kialakítandó szokás és szabályrendszeréről. Elvárásunknak megfelelően példaértékű kommunikációval, viselkedéssel és szerető gondoskodással segítik a gyermekek személyiségéhez igazodó szükségletek kielégítését.

2. Tárgyi feltételek

A kétszobás óvoda teljes felújítása, korszerűsítése 2016-ban megtörtént. A tetőszerkezetet és az udvart 2020-ban újították fel.

Az épületben két csoportszoba található, egy nagy, közös öltözővel és két mosdóval. A felvehető gyereklétszáma elegendő hely van, kényelmesen lehet öltözni, mosdót használni.

Amikor egy csoport működik, akkor a másik csoportban szervezzük a nagymozgásos tevékenységeket, a logopédiai foglalkozásokat. A nagycsoportosok, vagy egyéb szempont szerint csoportosított gyerekekkel lehetőség nyílik arra, hogy csoportbontásban, kis csoportos tevékenységeket szervezzünk. Erre nagy szükség van, mert így tudunk nyugodt légkört biztosítani akár a nagyoknak, akár a kicsiknek.

A csoportszobák berendezései a kor előírásának megfelelnek. A játékelátottság is megfelelő. A játékok fejlesztéséről, pótlásáról folyamatosan gondoskodunk.

Az udvar új mozgásfejlesztő játékaival nagyon jól tudja szolgálni a gyerekek nagy mozgásigényét. A nagy udvar megfelelő teret nyújt a mozgásos játékokhoz. Minden játék, a biztonsági előírásnak megfelel, rendelkeznek a tanúsítványokkal.

3. Az óvodai élet megszervezése

- Az óvodás gyermekeink egészséges fejlődéséhez, fejlesztéséhez, a napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket. Ezek a megfelelő időtartamú párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
- A **napirendünket** folyamatosság és rugalmasság jellemzi. A tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítására törekszünk, mindemellett szem előtt tartjuk a játék kitüntetett szerepét. A napi- és heti rendet a gyermekcsoport óvodapedagógusaival együtt alakítjuk ki. Ez függ a csoport életkori összetételétől.
- Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, segíti önállóságuk fejlődését együttműködve a gondozást végző munkatársakkal.
- Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok, szolgálják. Az óvodai nevelésünk a jóváhagyott Pedagógiai Programunk alapján valósul meg, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében megszervezve, az óvodapedagógus jelenlétében és közreműködésével. A tevékenységeket különböző szervezeti formában szervezzük, időtartama a gyerekek életkori sajátosságainak figyelembe vételével történik. Ezek lehetnek kötöttek és kötetlenek is egyaránt.
- A nagy mozgásigény kielégítésére biztosítjuk a mindennapi mozgást a friss levegőn, ill. a mozgásos foglalkozásokon.
- A délutáni pihenés is a gyerekek szükségletei szerint szerveződik. A folyamatosságot itt is szem előtt tartjuk.

Napirend

6:30 – 11:45

- Gyermek fogadása, folyamatos szabad játék
- Folyamatos reggeli
- Tevékenységek szervezése, kötetlen, kötött szervezeti keretekben.
- Nagymozgásos játékok az óvoda udvarán, sétákon, kirándulásokon.

11:45-12:45

- Testápolás
- Ebéd

12⁴⁵ – 14⁴⁵

- Mese, pihenés, alvás
- Ébredés

14⁴⁵ – 16³⁰

- Uzsonna
- Szabad játék a csoportszobában, udvaron.

Hetirend

A hetirendünkben a folyamatosság elvén szervezzük a mindennapi tevékenységeinket. A tevékenységeket az éves terv alapján bontjuk le, heti, kétheti, akár havi bontásban is lehetséges. Ez mindig az aktuális témától, projektektől függ. Az óvodai élet tevékenységformái naponta komplexen jelennek meg, de egy terület mindig hangsúlyosabb a többinél.

Az éves tervet az óvodapedagógusok, a munkarend alapján készítik el a nyár folyamán. Így tudnak megjelenni a kiemelt pedagógiai feladatok, ötletek, innovációk, ami belekerül az éves tervbe.

A nevelési tervet a nevelőtestület közösen készíti el. Ezt minden évben felülvizsgálja, aktualizálja. A csoportnaplóba is ez a nevelési terv kerül bele.

4. Az óvoda kapcsolatai

- ❖ Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Óvodapedagógusként figyelembe vesszük a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesítjük az intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- ❖ Kapcsolatot tartunk azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények) és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában óvodánk nyitott és kezdeményező.
- ❖ A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvodánk, a külhoni óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és lehetőség szerint kapcsolatokat tartunk fel. (A közelben található szlovák intézményekkel - Párkány – Sturovo – lehet a kapcsolat kialakítására törekedni.)

Az óvoda szűkebb és tágabb környezete: A nevelés társadalmilag meghatározott tevékenység, ezért számtalan csatornán kapcsolódik ahhoz (szülői ház, közvetlen és tágabb környezet társintézmények, társadalmi szervezetek, sport, ...)

Az együttműködés formái:

Szülőkkel – családdal:

- ✓ **Szülői értekezlet:** Célja a közvetlen tájékoztatás az aktuális témákban. A gyermekek óvodai életével kapcsolatos beszámolókat tartunk, aktuálisan következő eseményekre hívjuk fel ilyenkor a figyelmet. Megválaszoljuk a felmerülő kérdéseket. Aktuális problémákra közösen választ keresünk.
- ✓ **Családlátogatás:** Az újonnan érkezett gyermeket, otthonában is meglátogathatják a csoport óvodapedagógusai. Ehhez a család beleegyezése szükséges. Probléma esetén a családlátogatás fontos, kötelező feladat a gyermekjóléti felelőssel közösen.
- ✓ **Napi tájékoztató beszélgetések:** Az aktuális helyzettől függő tájékoztató beszélgetés. Ez csak rövid, tömör lehet, hiszen az óvodapedagógus a gyermekekre figyel, nem várható el tőle a mindennapi „előszobai” beszélgetés.
- ✓ **Fogadó óra:** Előzetes egyeztetés után mindenkivel fogadóórát tartunk. Fontos, hogy minden szülő reális képet kapjon gyermekének fejlődéséről, esetleges megsegítésének lehetőségeiről. Fogadóóra évi egy alkalommal mindenkinek kötelező, a másik tájékoztatást megkaphatja írásban, szóban is.
- ✓ **Nyílt-nap:** Az óvodai élettel kapcsolatos betekintés céljából az óvodába járó gyermekek hozzátartozói részére meghatározott napokon nyílt napot tartunk. Ez a Munkatervben szerepel, amiről a szülők is időben tájékoztatást kapnak.
- ✓ **Óvodai rendezvények:** Az óvoda által szervezett nyílt rendezvényeken (Mikulás, Karácsony váró, Nyílt nap, Ovi nap és az Óvodai Évzáróra, várjuk a szülőket, hozzátartozókat.

Fenntartó: Dömös Község Önkormányzata

Mint a község egyetlen intézménye, fontos számunkra, hogy az óvoda jó megítélése érdekében színvonalas, jó pedagógiai munkát végezzünk.

Napi kapcsolatban, szoros elszámolás szerint alakítja ki intézményünk a fenntartóval való kapcsolatot.

Törvényi előírásnak megfelelően a fenntartó fogadja el az intézmény dokumentumait.

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segítő jellegű. A hatékony együttműködés érdekében az alábbi kapcsolattartási formákat kívánjuk alkalmazni:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések
- Éves munkaterv, beszámoló elfogadása, értékelése
- Képviselőtestületi ülésen való részvétel, ha az óvodát érintő kérdésekben döntenek
- Költségvetésben egyeztetés

Óvoda orvos – Fogorvos - Védőnő:

Az óvoda orvosával, és a fogorvossal, a rendszeres szűrővizsgálatokon, egészségmegőrző beszélgetések alkalmával, aktuális rendkívüli problémák esetén találkozunk. Az óvoda védőnője egészségügyi szűrővizsgálatok végzése céljából rendszeresen látogatja az intézményt.

Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat:

A **logopédiai foglalkozásokat** a Szakszolgálat keretein belül vesszük igénybe. A foglalkozások mértéke függ a fejlesztendő gyerekek számától. Ezt minden nevelési év kezdetén, a szűrés után állapítja meg a Szakszolgálat.

Problémák észlelése esetén vizsgálatra küldjük a gyermekeket szüleikkel.

Gyermekjóléti- és Családsegítő Szolgálat – Szociális gondozó

Az együttműködés formái:

- Esetmegbeszélések
- Együttműködés
- Kapcsolattartás
- Beszámolók
- Továbbképzések, előadások
- Nevelési értekezleten való részvétel

Általános Iskolák:

Mivel Dömösön nincs iskola, ezért a Pilismaróti Bozóky Iskola és a Visegrádi Áprily Iskola várja ovisainkat. Lehetőség szerint a nagycsoportosokkal iskolalátogatást szervezünk. Tavasszal a tanító nénik szervezésében rendezett ismerkedő programokon veszünk részt. Az évnyitóra elkísérjük az iskolába menő gyermekeinket. Szeretettel látjuk az óvodánkba látogatni kívánó iskolásokat.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDGÓGUS FELADATAI

1. Játék

„Hacsak lehet, játszik a gyermek. Mert végül a játék komolyodik munkává. Boldog ember, ki a munkájában megtalálja a valamikori játék hangulatát.”

Sütő András

Az óvodás korú gyermek legfőbb tevékenysége a **JÁTÉK**, a személyiségfejlődésében a legfőbb eszköz. A játék a valóság tükrözésének egy sajátos módja, melynek során a valóságban megtapasztalt élményeket és szerepeket élheti át a gyermek. A játékban a valósággal ellentétben bármi lehetséges, még az is, hogy egy gyermek a felnőtt bőrébe bújjon.

Játék közben fejlődnek a gyermek

- **testi** (pl. érzékelés, észlelés, finommotoros, nagymotoros, szem-kéz koordináció, egyensúly),
- **kognitív** (pl. kíváncsiság, felfedezés, tapasztalatgyűjtés, képzelőerő, találékonyság, gondolkodás és probléma-megoldás, tanulás) és
- **szociális és érzelmi** (pl. interperszonális kapcsolatok, részvétel-együttműködés, odafigyelés, beszélgetés, megbeszélés, önkifejezés, magabiztosság, biztonságérzet, elégedettség) készségei, képességei.

A gyermekek óvodai játékának különböző stádiumai vannak attól függően, hogy milyen minőségben vesz részt a játékban, kezdve a magányos nézelődéstől a csoportos autótologatáson át (mindenki ugyanezt csinálja egymás mellett) egészen a szervezett, közös játékig. Játékuk is a fejlődési fokokkal párhuzamosan alakul a gyakorló játéktól a szerepjátékon át a szabályjátékig.

A gyermekek az óvodai légkörben, amely biztosságot, bizalmat, derűt sugároz, egyéni éréüknek megfelelően jutnak hozzá a játékeszközökhöz. A csoportszobában több, kialakított játszóhely található, ahol a gyerekeknek lehetőségük van a nyugodt, elmélyült játékhoz. Az udvari játékok a nagymozgásos játékokra adnak lehetőséget, de biztosítjuk itt is az elvonulást, a csendesebb játékokra vágyóknak.

- ❖ A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyerek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó tagolatlan benyomásait játékában tagolja. Így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő élményt adó tevékenységgé.
- ❖ A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad. A felnőtt jelenléte teszi lehetővé a gyerekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.
- ❖ A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.

- ❖ .A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együtt játszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, a nem direkt reakcióival éri el.
- ❖ Az óvodában kiemelt a szabadjáték túlsúlyának érvényesülése. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységsszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A játékot a gyermek vagy szabadon választja, vagy a felnőtt, gyermektárs kezdeményezi számára.

Szabad játék

A szabad játék során nevelési célunk az óvodai nevelés legfőbb eszközének, a szabad játék elsődlegességének (túlsúlyának) biztosítása. Az óvónő a játék kibontakoztatása, és nem fejlesztése céljából hat a játéokra.

Kezdeményezett játék

Mindig a kezdeményezett fél részéről indul. Játszhatja a gyerektárssal, óvodapedagógussal. A fontos, hogy ezt is szabad akaratából tegye, örömét lelje benne.

A játék komolysága szintén a gyermeki játék jellemzője. Ez azt jelenti, hogy a gyermek olyan mélyen éli át a játékot, hogy szinte azonosul az abban előforduló szerepekkel, tevékenységekkel, szabályokkal.

A gyermek a játékban játéktudattal rendelkezik. Bár a valóság és a képzeleti kép keveredik a gyermek játékában, mégis a gyermek tudatában a kettő külön él.

Az utánzás a játéktevékenységben olyan jellemző vonást jelent, amely során a gyermek számára valamilyen felfogható újnak a különböző szintű megismétlése történik. A fejlődés során az utánzás tárgya, intenzitása, jelentősége és szerepe változik.

A játék további jellemzője az, hogy sajátosan céltudatos tevékenység: A játék célja mindig a gyermek belső feszültségéből, közvetlen indíttatásából ered, nem pedig valamiféle külső cél vezérli.

A gyermek a játékban önmaga képes kielégíteni mozgás – aktivitás szükségletét.

Ennek a szükségletnek a kielégítése azt jelenti a gyermek játékában, hogy szabadon cselekszik, saját tempója szerint tevékenykedik, olyan mozdulatokat végez, amelyek számára igényként jelentkeznek, és annak megformálását örömmérvés kíséri.

Feladatunk:

- ❖ Az elmélyült játékhoz időt, teret, alkalmat, lehetőséget biztosítunk.
- ❖ Biztosítjuk a folyamatos játék lehetőségét. Napirendünket úgy szervezzük, hogy mindenki „kijátszhassa” magát. Ha szükséges, akár több napig is megtarthatják az elkészített, felépített játékokat.
- ❖ Minden játékfajtaához a gyerekek életkorának megfelelő játékeszközöket biztosítunk.
- ❖ Az ötlettelenül, tartalmatlanul, magányosan játszó gyerekeknek direkt, illetve indirekt módon segítséget nyújtunk.
- ❖ Közös élményszerzési lehetőségeket teremtünk a játék tartalmának bővítésére.
- ❖ Az önálló gyermeki játékot tiszteletben tartjuk.
- ❖ Alkotó, nyugodt, ösztönző, elismerő és elfogadó légkört biztosítunk.

A fejlődés várható jellemzői:

- ❖ Szerepjátékuk tükrözik a valóságot
- ❖ Ki tudják játszani örömeiket, bánatukat.
- ❖ Hosszú ideig tudnak elmélyülten, tartalmasan játszani.
- ❖ Le tudják magukat egyedül is kötni, nincs szükségük felnőtt irányításra.
- ❖ Elgondolásaikat, ötleteiket meg tudják valósítani.
- ❖ Alkalmazkodnak a szabályokhoz
- ❖ Elfogadják és megvalósítják egymás ötleteit.
- ❖ Bonyolultabb konstruáló játékokat is megvalósítanak.

2. Verselés, mesélés

„A mese örök. A mese pedig azért örök, mert a közönsége is örök. Amíg gyerekek vannak, addig mese is lesz, és a gyerekek sem változnak lényegesen, alapállásuk örök. Mert mi a gyerek viszonya a világhoz? Meg akarja ismerni, és meg akarja hódítani, és ebben segít többek között a mese is.”

Csukás István

- ❖ A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak.
- ❖ A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag és sok alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese - képi és konkrét formában - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
- ❖ A mese kiválóan alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átéltesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
- ❖ A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája.
- ❖ A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
- ❖ A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme.
- ❖ Az óvodában a népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Olyan alapvető készségeket erősít a gyerekkori mesehallgatás, amelyek elengedhetetlenek a kiegyensúlyozott felnőttkorhoz.

Ezek személyiségfejlesztő hatása:

- ❖ Az óvodáskorú gyerek életkorának megfelelő irodalmi műfajok: a vers és a mese – élményt adnak a gyerekek számára.
- ❖ A vers, és a mese az olvasóvá nevelés eszköze
- ❖ Fejlődik, gazdagodik szókincsük, fantáziájuk, képzeletük, nyelvi fejlettségük és kifejezőképességük.
- ❖ A mese segítségével átélhetnek különböző élethelyzeteket (érzelmeket), olthatják a bennük rejlő feszültségeket.
- ❖ A mesék az indulatok feldolgozására, belső képteremtésre tanítanak.
- ❖ Csak abból a gyerekből lesz jó beszélő és jó olvasó, aki képes intenzív belső fantáziakép megjelenítésére.
- ❖ A gyermekek a mesék alapján tanulják meg a konfliktusok, problémák megoldásának lehetőségeit.
- ❖ A versek ritmikái segítik a gyermekek szövegtanulását, hangulatával közeledik a gyermekekhez.

Fontosnak tartjuk, hogy a mese és a játék együttese, az óvodába lépés pillanatától kezdve az iskoláig, minden nap jelen legyen a gyermekek életében. A mese és a vers az anyanyelv

közegén át emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ és önmaguk megismerését.

Erkölcseileg nevel, mindig többről szól, mint amennyit szavakkal kimond.

A magyar népmesekincsen kívül merítünk a népi, klasszikus és a kortárs irodalmi művekből is.

Feladat:

- ❖ A mindennapi meséléssel verseléssel, mondókázással érzelmi biztonságot nyújtunk a gyerekeknek.
- ❖ Fejlesztjük emlékezetüket, képzeletüket, kommunikációs és metakommunikációs képességüket.
- ❖ A belső képek nyomán fejlődik egész személyiségük.
- ❖ Igényes anyag választással segítjük a gyermekek esztétikai, érzelmi fejlődését.
- ❖ Érvényesítjük a beszéd zeneiségét. Ezzel példát adunk az anyanyelv megfelelő dallamának, ritmusának, hangsúlyának megismerésére.
- ❖ Törekszünk a mesék elmondására (fejből mesélés) a személyes kontaktus, a mélyebb érzelmi hatás miatt.
- ❖ kialakítjuk a mesehallgatás csoportra jellemző szokását.
- ❖ Pihenés előtti mese hatásával biztosítjuk a gyerekek nyugalmát.
- ❖ A szülőknél tudatosítjuk a mindennapi mese jelentőségét.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Szeretik és szívesen hallgatják a meséket, verseket, mondókákat, irodalmi alkotásokat.
- ❖ Önkifejezésük eszközeként képesek alkalmazni.
- ❖ Játékukban megjelennek a mesemotívumok.
- ❖ meg tudják fogalmazni a jó és rossz tulajdonságokat, amiket a mesékből megismernek.
- ❖ Tudnak meséket kitalálni, összefüggő történeteket mesélni.
- ❖ Szívesen báboznak, dramatizálnak.
- ❖ Vigyáznak a könyvekre

3. Ének, zene, énekes játék, gyerektánc

„Aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon. A zene tápláló, vigasztaló elixír, és az élet szépségét, s ami benne érték, azt mind meghatványozza.”

Kodály Zoltán

- ❖ Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó

- ❖ közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása a gyermek - néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
- ❖ Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (az egyenletes lüktetés, ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
- ❖ A zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek hovatarozását is.
- ❖ Az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

Feladatunk:

- ❖ A zenei anyagot az életkornak megfelelően válogatjuk. Forrai Katalin: Ének az óvodában könyvét tekintjük alapidokumentumnak.
- ❖ Fejlesztjük a gyermek hallását, éneklési képességét, ritmusérzékét, harmonikus, szép mozgását.
- ❖ Egyszerű tánclépések elsajátítására serkentjük őket.
- ❖ Zenehallgatás almalmaival megismertetjük a gyerekeket a magyar népdalokkal, zenekari művekkel, műdalokkal, más népek zenéivel.
- ❖ Minden alkalmat megragadunk az éneklésre, akár a csoportszobában, akár a szabadban.
- ❖ Formáljuk a zenei ízlésüket, megismertetjük a gyerekeket értékes, zenei kincsekkel.
- ❖ Hangszerek hangjainak felismerése, egyes hangszerek bemutatásával a zenetanulásra ösztönözzük.
- ❖ A többszólamúságot énekkel vagy zenekari művekkel jelenítjük meg.
- ❖ A zenei képességek fejleszthetők, ezért differenciálva segítjük a gyerekeket a megfelelő zenei képességek kialakításához.
- ❖ Dalos gyermekjátékokkal ismertetjük meg óvodásainkat, akiknek a játékokon keresztül fejlődik zenei képességük. (Lüktetés, ritmus, dallam, dinamika, tempó)

A zenei nevelés anyagát az óvodában a hat hang terjedelmű, egyszerű szövegű gyermekjátékok, népi mondókák, műzenei részletek alkotják.

A nevelési folyamatot a változatos módszerek felhasználása teszi korszerűvé. A zenei nevelésben az óvónő saját ötleteit is felhasználja. A módszerek ezer variációjából állítjuk össze a zenei tevékenységeket, melyek az óvónőnek és gyermeknek egyaránt örömet szereznek.

Az óvodai énekeket, mondókákat és a dalos játékokat a magyar gyermekjáték-hagyomány anyagából merítjük.

A néphagyomány ápolása ebben az életkorban kétszeresen indokolt. Egyrészt, mert a gyermek ugyanolyan észrevétlenül tanulja meg a mondókákat és a gyermekdalokat, mint az anyanyelvét. Másrészt, mert a néphagyomány a zenét a szöveg és dallam tökéletes egységében tárja a beszélni tanuló gyermek elé. A mondókák óvodai tanulása nagyon fontos. Zenei értékük a gyermekdaléval egyenlő és óvodai szerepük is ugyanolyan jelentős. A magyar gyermekdalok, énekes játékok alkotják az óvodai dalanyag legnagyobb részét. A gyermekdalok zenei sajátosságai a játék mozgásából, a beszéd hanglejtéséből és hangsúlyaiból fakadnak.

Változatos zenei anyag, és a hozzá kapcsolódó képességfejlesztés szükséges: például énekszóval köszönteni a gyerekeket, dalolva vigasztalni, ölbe ültetve, altatáskor dúdolni nekik. Ez is lehet a mindennapos éneklés. Viszont emellett elengedhetetlen, hogy az óvónők ismerjék a kodályi alapelveket, tudjanak tisztán énekelni, figyeljenek a ritmusérzék, a hallás és a belső hallás fejlesztésére. Cél a zenehallgatóvá nevelés, és az alkotókedv növelése.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Élvezettel játszanak énekes játékokat.
- ❖ Egyedül, bátran, gátlás nélkül énekelnek.
- ❖ Figyelnek a környezet hangjaira, felismernek zörejeket, hangokat.
- ❖ A zenehallgatás anyagát, ami akár dal, akár zenemű, képesek csendben, élvezettel figyelni.
- ❖ Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok, mondókák ritmusát.
- ❖ A halk-hangos, gyors-lassú, magas-mély éneklést megkülönböztetik, ismerik ezeket a zenei fogalompárokat.
- ❖ Az egyenletes lüktetést, ritmust érzékeltetni tudják különböző ütőhangszerekkel.
- ❖ Improvizálnak dallamokat, kitalált szöveggel is énekelhetnek, az általuk kitalált ritmusban.
- ❖ Dallambújtorító játékot játszanak, felismerik az ismert dalokat dallamukról.
- ❖ Egyszerű tánclépések elsajátítanak.

4. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka az ábrázolás különböző fajtái. A műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

- ❖ Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret biztosít. Maga a tevékenység - s ennek öröme - a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.
- ❖ Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
- ❖ Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival.

Feladat:

- ❖ A művészet megismertetése, megszerettetése.
- ❖ Koruknak megfelelő művészeti alkotásokkal való ismerkedés (pl.: kiállítások, albumok, reprodukciók nézegetése)
- ❖ Mindennapos vizuális tevékenység biztosítása. Ehhez eszközök biztosítása.
- ❖ A gyermek térbeli, formai, színeképzetének kialakulásának, gazdagításának elősegítése.
- ❖ Alkotás örömeinek megélése.
- ❖ Megismertetjük gyerekeinket különböző anyagokkal, eszközökkel, technikákkal.
- ❖ Felkeltjük az anyagokkal, eszközökkel való tevékenység vágyát.
- ❖ Sikerélményen keresztül elvezetjük a gyermeket az alkotás öröméhez.

Az óvodában megvalósuló vizuális tevékenységek:**Rajzolás:**

A firka szinttől a mozgásábrázolásig figyeljük a gyerekek egyéni fejlődését. Differenciáltam segítjük az ábrázolás tovább lendítését. Ösztönözzük a színek használatára, a formák megjelenítésére, az arányokra.

Festés:

A festés technikájának megismerése, alkalmazása. Színek használata, keverése. Önkifejezés, képalkotás. Fejlesztési területei a szem-kéz koordináció, vizuális megfigyelő és elemzőképesség, vizuális emlékezet, vizuális képzelet, vizuális differenciálás, térkitöltés.

Mintázás és barkácsolás:

Alakítás, gyúrás, lapítás, sodrás, tekergetés, formázás, összefoglaló néven gyurmázás. A kézzel végzett tevékenységek a kisplasztikák készítése nagyon fontosak óvodás korban. Fejlesztési területei a síkbeli - térbeli konstrukciós készség fejlesztése, a kéz mozgásainak ügyesítése és a taktilitás.

Kézimunka, díszítés

Fantázia, figyelem, kitartás finommotorika fejlesztése, formák alakítása, továbbfejlesztése, arány, forma, színérzék fejlesztése, kommunikációs képesség fejlesztése - ezek mind az óvodás gyermekek személyiségének fejlődéséhez fontos részképességek. A változatos technikák segítik a későbbiekben az írás és olvasástechnika előkészítését.

Építés

Konstrukciós játéktevékenység. Építés során rakosgatnak, sorakoztatnak, ritmust képeznek, térbeli alakzatokat hoznak létre. Fejleszti a térérzékelést.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- ❖ Vizuális munkáikban önállóan, egyénileg jelenítik meg élményeiket, gondolatainak.
- ❖ Saját örömeikre ábrázolnak, kifejezik rajzaikban érzelmeiket.
- ❖ Észreveszik a szépet, tudnak gyönyörködni benne.
- ❖ A gyermekek önállóan tudnak választani a felajánlott technikák közül.
- ❖ Természetes anyagokkal is tudnak kreatívan alkotni.
- ❖ Téralkításban, építésben ötletesek, képesek az együtt dolgozni.
- ❖ Fejlődik képi gondolkodásuk, esztétikai igényességük.
- ❖ A laza ceruzafogás, biztos vonalvezetés, a nyomatékkal való ábrázolás, a színek használata bizonyítja a finommotorika fejlettségét, az iskolakezdéshez elsajátítandó készségek meglétét.

5. Mozgás

„Az egészség nem egyetlen tett, hanem szokásaink összessége. Azzá válunk, amit rendszeresen teszünk.”

Arisztotelész

- ❖ A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho-motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.
- ❖ Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató-, és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni.
- ❖ Mindezek nagymértékben hozzájárulnak a tanulási képességek, kompetenciák kialakulásához, fejlődéséhez.
- ❖ A gyermek természetes mozgásigényére figyelemmel, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeket, az óvodai élet egyéb tevékenységeibe komplexen beépített testmozgást kiegészítik az irányított mozgástevékenységek, amelyek együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére (pl. pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, akarati tulajdonságok fejlődése, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás).

- ❖ A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
- ❖ A spontán, a játékba, azon belül a szabad játékba ágyazott mozgástevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

A kisgyermekkorban a legnagyobb a mozgás jelentősége. A személyiség valamennyi szegmensét fejleszti. A mozgás cselekvésen játékon keresztül tapasztalja meg önmagát, társait és az őt körülvevő világot. A mozgás élménye segíti énképének formálódását. Az egészséges gyermek fejlődésében a mozgásfejlődés bázisán alakulnak ki az író- rajzolómozgások, valamint a beszéd. Ezért, ha a mozgásfejlődés késik, vagy zavart szenved, akkor ez a grafomotorium és a beszéd késői szerveződését vonja maga után.

A játékos mozgásoknak teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján lehetőséget kell biztosítani.

A gyerekek állóképessége a fokozatos, lassú terhelés növelése mellett meglepő fejlődést mutat. Fontos, hogy a huzamosan végzett gyakorlás ne legyen egyhangú. Az egyhangúság a gyermek aktivitását megszünteti, a változatosság növeli.

Az óvodáskorú gyermek legtermészetesebb tevékenysége a játék és a mozgás. A testnevelési foglalkozások tartalmát megfelelően kiválasztott testnevelési játékokkal tehetjük teljessé, s a gyermek számára élményt adóvá.

A játék során fejlődnek a gyermekek mozgásszervei, testi képességei. Hatására fontos személyiségtulajdonságok alakulnak ki, mint például a bátorság, fegyelmezettség, kitartás, együttműködés, ötletgazdagság, akarat, leleményesség. A páros versengések, sor- és váltóversenyek, csapatjátékok segítik a közösség kialakulását. A játékban való részvétel során a gyermek megismeri saját képességeit. A közösség minden tagja egyénileg maximális teljesítményre törekszik.

A gyermek megtanul a játékszabályok keretein belül agresszivitástól mentesen küzdeni. A játék közben saját magát is megismeri. Megtanulja a sikerek mellett az esetleges kudarccokat is elviselni.

Feladat:

- ❖ A mozgásos játékokkal fejlesztjük a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás).
- ❖ Fejlesztjük a testi képességeket, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség.
- ❖ Kedvezően befolyásoljuk a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-képességét és az egyes szervek teljesítőképességét.
- ❖ Biztosítjuk az egészség megőrzését, megóvását.
- ❖ Felerősítjük és kiegészítjük a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatását.
- ❖ A mozgáskultúra fejlesztése mellett segítjük a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, valamint a személyiség akaratí tényezőinek alakulását.
- ❖ A motoros képességek fejlesztése is fontos feladatunk.

A rendszeres mozgással a gyerekek egészségének megóvását, az egészséges életmódra nevelést kívánjuk kiegészíteni.

Biztosítjuk a megfelelő helyet, időt a gyerekek mozgásigényeinek kielégítésére. Sajnos elmondható, hogy a gyerekek egyre kevesebbet mozognak, az elektronikus játékok hatására sokkal többet ülnek a tabletekkel, telefonokkal, mint az az életkoruknak egészséges, megengedett lenne.

Ezért van kiemelten fontos feladatunk a gyermekeink mozgásigényének kielégítésére, az érdekes, izgalmas mozgásformák biztosításával.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Szeretnek mozogni, és igénylik is.
- ❖ Összerendezett, harmonikus a mozgásuk.
- ❖ Megfelelő állóképességgel, gyorsasággal, ügyességgel rendelkeznek.
- ❖ Térbeli tájékozódó képességük életkoruknak megfelelően fejlett.
- ❖ Biztonsággal használják a sporteszközöket (karika, bot, labda, kötél, babzsák...stb.)
- ❖ Tudnak egyéni, csoportos és váltóversenyeket játszani, azok szabályait betartani.
- ❖ Kialakul bennük a versenyszellem, a kudarctűrő képesség, valamint az érzelmi – akaratí tulajdonságok.

1. A külső világ tevékeny megismerése

„Minden gyermekben megvan a cselekvési vágy és a világmindenség megismerésének igénye, csak annak kibontakoztatását kell elősegíteni.”

Maria Montessori

- ❖ A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
- ❖ A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.
- ❖ Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúrára és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Feladat:

- ❖ A környező világgal való ismerkedés lehetővé tesszük az óvodai nevelés egészében
- ❖ Fokozatosan ismertetjük meg a gyermekekkel a szűkebb, természeti és társadalmi környezetüket, majd a tágabb világot.
- ❖ Alakítjuk, erősítjük a tárgyi, természeti és emberi környezethez fűződő érzelmi kapcsolatukat.
- ❖ Közösen átélt, látott, hallott érzékelt, kézzel fogható élményekre építünk.
- ❖ Biztosítjuk, hogy a gyermekek maradandó élményt szerezhessenek a természetről, megcsodálhassák a természet jelenségeit, észrevegyék a környezetben lévő növényeket, állatokat.
- ❖ Folyamatosan ébren tartjuk a kíváncsiságukat, érdeklődésüket.
- ❖ Lehetőséget adunk a megismerési vágy kielégítésére, és önálló véleményalkotásra ösztönözzük a gyerekeket.
- ❖ Hangsúlyos szerepet kap a környezetvédelem, természetvédelem és természet szeretet.
- ❖ A tevékenységeket differenciált szervezeti formában biztosítjuk a különböző korosztályú gyermekeknek.

Természet és környezetvédelem

Kiemelten foglalkozunk a természetismerettel, ezért olyan tevékenységeket, foglalkozásokat szervezünk, amiket a természeti környezetben tudjuk legjobban bemutatni gyermekeinknek.

E mellett egészségmegőrzéssel kapcsolatos programokat is szervezünk. A természet jeles napjait minden évben megszervezzük: Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak és fák napja, Környezetvédelmi világnap.

Célunk, hogy elültessük gyermekeikben azt az igényt, hogy harmóniában éljenek önmagukkal, társaikkal, környezettel és a természettel.

A spontán és a szervezett tevékenységek során differenciáltan tesszük lehetővé az ismeretszerzést, amivel fejlesztjük értelmi képességeiket is.

Környezetünk formai és mennyiségi viszonyai

Matematika

- ❖ A gyermek környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéloképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemlélete.
- ❖ Sokféle problémamegoldó tevékenységet kínálunk, amin a gyermekeink örömmel, kíváncsian, aktívan vesznek részt. Ez az örömteli tevékenység mindig élményszerű.
- ❖ Matematikai jellegű tapasztalatokat szereznek a gyakorlás során. Biztos tudásra tesznek szert.
- ❖ Lehetőséget biztosítunk mérésre, becslésre, kísérletezésre, megtapasztalásra, halmazképésre.

- ❖ Vegyék észre, hogy a halmazok összehasonlíthatók, csoportosíthatók, válogathatók.
- ❖ Ismerjék meg a több-kevesebb fogalmát, számlálják, sorba rendeznek. Ismerik a pár fogalmát, tudnak párosítani.
- ❖ Mennyiségbeli különbségeket megállapítanak.
- ❖ Sík-és térmértani formákat megneveznek, felismernek.
- ❖ A különböző matematikai jellegű tapasztalatok, ismeretek segítsék a gyermek eligazodását, tájékozódását a világban.

A fejlődés várható jellemzői óvodás kor végére

- ❖ Képesek eligazodni a szűkebb és tágabb környezetükben.
- ❖ Megfelelő viselkedésformával figyelnek az élő természetre.
- ❖ Biztosan felismerik a színeket, árnyalatokat.
- ❖ Alapvető ismeretekkel rendelkeznek tárgyi környezetükkel kapcsolatban.
- ❖ Megbízható ismeretekkel rendelkeznek saját testükkel és a testápolással kapcsolatban.
- ❖ Felismerik az évszakokat, napszakokat, különbségeit megfogalmazzák.
- ❖ Ismerik a napszakokat, az idő múlását is érzékelik.
- ❖ Matematikai tartalmú ismeretek birtokában számlálják, sorszámlálják, mérnek, ismerik az irányokat, szimmetrikus alakzatokat.

2. Munka jellegű tevékenységek

- Munka jellegű tevékenységeknél célunk:
- Folyamatos, célirányos, rendszeres munka jellegű feladatok végzésével az életre való felkészítés.
- Tapasztalatszerzés, a környezet megismerése, a munkavégzéshez szükséges készségek, képességek alakítása.
- Közösségi kapcsolatok alakítása, saját és mások elismerésére nevelés.

- ❖ A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal azonosságot mutató egybeeső munka és munka jellegű játékos tevékenység (az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás stb.).
- ❖ A gyermekmunka jellegű tevékenysége: örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység.

- ❖ A tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége.
- ❖ A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Feladatok:

- ❖ A munkajellegű tevékenységek mindig örömmel végzett, önként vállalt tevékenység maradjon.
- ❖ Megteremtjük a nyugodt és rendszeres munkavégzés feltételeit.
- ❖ A tevékenységek során újabb és újabb tapasztalatokat biztosítunk a gyermekek számára.
- ❖ Munkavégzés közben alakítjuk, fejlesztjük a munkához szükséges készségeiket.
- ❖ Megtanítjuk a munkához szükséges eszközök, szerszámok használatát.
- ❖ Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni fejlettségét, tempóját, teherbírását.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Önállóan végzik feladataikat, képesek társaikkal munkavégzés közben együttműködni.
- ❖ Fejlődik az egészséges önértékelésük képessége.
- ❖ Örömmel vállalnak a csoport érdekében feladatokat, alkalomszerű munkákat.
- ❖ A megkezdett munkát lehetőség szerint elvégzik.

3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

- ❖ Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
- ❖ Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak a környezetéből és az óvodai élet során megszerzett ismereteinek, tudásának fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.
- ❖ A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Feladat:

- ❖ Tudatosan szervezzük a játéktevékenységet.
- ❖ A gyermekek cselekvő aktivitására épülő tapasztalatszerzést és a játékosságot helyezzük előtérbe.
- ❖ Fejlesztjük az értelmi képességeket.
- ❖ Spontán és irányított módon is tanulhatnak a gyerekek.
- ❖ A tanulás kiinduló alapja a több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás, sokoldalú cselekedtetés, a világ komplex érzékelése és észlelése.
- ❖ Segítjük megszerezni a gyermekek tapasztalatait.
- ❖ Fejlesztjük a testi, lelki, értelmi, érzelmi-akarati, szocializációs és anyanyelvi képességeket, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, egyéni fejlettségét, érdeklődését.
- ❖ Biztosítjuk a leghatékonyabb fejlődést.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- ❖ az utánzásos, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás (szokások alakítása),
- ❖ a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- ❖ a cselekvéses tanulás;
- ❖ a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- ❖ az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;
- ❖ a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A tehetséggondozás

Cél: A tehetséges gyermek felismerése, egyéni képességek kibontakoztatása.

A tehetséggel összefüggő gyenge oldalak erősítése, az erős oldalak fejlesztése.

Feladat:

- ❖ Támogató és szakszerű környezet megteremtése, amelyben a tehetség ígéretkező minél korábban felfedezhető, és kiemelkedő képességeik továbbfejlesztése biztosított.
- ❖ Alapos gyermekismeret birtokában a tehetségre irányuló hajlamokra, a kimagasló teljesítményekre képes egyéniségek felismerése. (zene, irodalom, képzőművészet, sport)
- ❖ Kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkör megteremtése.

A tevékenység tartalmi megvalósítása:

- ❖ Integráló tehetséggondozás, mely a „tehetségígéretek” egész személyiségének komplex fejlesztésére irányul.
- ❖ Műhelyfoglalkozások vezetése (kézműves műhely, sakk, drámajáték), mely a „tehetségígéretek” speciális érdeklődésére épít, speciális többlet nyújtásával, a gyermekek

képességeinek és érdeklődésének megfelelően.

- ❖ A többségen belül a differenciálás eszközrendszerével a tehetség fejlesztésének segítése.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- ❖ Kialakul a környezetükhöz kötődő érzelmi viszony.
- ❖ Bővülnek és pontosabbá válnak a tevékenységek közben szerzett ismeretei.
- ❖ Fejlődnek értelmi képességeik.
- ❖ Érdeklődők a környezetük iránt, tanulásra vágnak.
- ❖ Az iskolai tanuláshoz kialakul a feladattudat, az önfegyelmezés képessége.
- ❖ Koncentrációs képességük, figyelmük terjedelme és tartóssága megfelelő.
- ❖ Aktívan használják a szókincsüket, megfelelően kommunikálnak.
- ❖ Képesek párbeszédben részt venni.

VI. AZ ÓVODA HAGYOMÁNYOS ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI

Az ünnepek jelentős alkalmak a gyermekek és az óvoda életében. A közös élmény erejével megteremtjük a hagyományokat, és közel hozzuk a szűkebb és tágabb környezetünk eseményeit. Az ünnepekkel közvetítjük egyetemes és nemzeti kultúránk értékeit, a jeles napok kapcsán felidézzük a néphagyományokat.

Szüksége van gyermeknek, felnőttnek egyaránt arra, hogy az ünnep és a mindennapok elváljanak egymástól. Az ünnep fényét emeli a feldíszített óvoda, az ünneplőbe öltözött gyerekek és felnőttek, a meglepetések, és az ajándékozás öröme. Az érzelmi ráhangolódást, készülődést tartjuk a legfontosabb feladatunknak. Ehhez mindig elegendő időt biztosítunk. Az ünnepség ennek kiteljesedése.

A Dömösi Szivárvány Óvoda és Mini Bölcsődében megkülönböztetünk zárt és nyitott ünnepeket. A nyitott ünnepeken adunk lehetőséget a szülőknek, hozzátartozóknak, hogy az óvodai rendezvényünkön részt vegyenek. A részvétel csak az óvoda Házirendjének betartása mellett lehetséges.

Zárt ünnepeink:

- ❖ Szeptember 30: A népmese napja
- ❖ Október 4. : Állatok világnapja
- ❖ December: Mikulás
- ❖ December: Óvodai karácsony
- ❖ Február – március: Farsang
- ❖ Március 15. (Önkormányzattal közösen)
- ❖ Húsvét
- ❖ Április 22: Föld napja
- ❖ Gyereknapi
- ❖ Születésnapok

Nyitott ünnepek:

- ❖ December: Karácsonyváró ünnep
- ❖ Nyílt napok
- ❖ Anyák napja
- ❖ Évzáró

Javasolt ünnepek, amelyek lehetnek nyitottak és zártak is:

- ❖ Szeptember 29. Gondolkodj egészségesen nap.
- ❖ Október 1. : Zene világnapja
- ❖ Április 11. Költészet napja
- ❖ Május 10. Madarak és fák napja
- ❖ Június 5. Környezetvédelmi világnap

Természetesen adódhatnak egyéb alkalmak, lehetőségek, melyeket az adott évben megünnepelünk, megemlékezünk róla. Ezeket a munkatervben aktuálisan szerepeltetjük. Az ünnepekre a gyermekek kedvenc ruháiba öltözhetnek. Óvodai rendezvényeken a „táncos” ruhákba is öltözhetnek.

VII. INKLUZÍV PEDAGÓGIA - INTEGRÁCIÓ A SAJÁTOSSÁGOK MEGŐRZÉSÉVEL, A KÜLÖNBSÉGEKHEZ VALÓ ALKALMAZKODÁSSAL - A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

- ❖ Differenciálás: a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztése, fejlődésének segítése
- ❖ A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek
- ❖ A sajátos nevelést igénylő gyermekek befogadása és fejlesztése

- ❖ A gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
- ❖ Óvodai integrációs program – a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésére

Integráció

A gyerekek eltérő fejlettségi szinten és különböző szociokulturális háttérrel érkeznek az óvodába. Ennek következtében fejlődésük eltérő. Előfordulhat esetükben sajátos nevelési igényű gyermekek, beilleszkedési, magatartási zavar, részképesség lemaradás és beszédfejlődési problémás gyerekek.

Célunk:

Biztosítjuk minden kiemelt figyelmet igénylő gyermek számára a neki leginkább megfelelő optimális fejlesztést. Figyelembe véve egyéni fejlettségét, érettségét, érdeklődését, erősségeit és gyengeségeit. A nevelés során a fejlesztés igazodik a gyermekhez és speciális szükségleteihez.

A nevelőtestület állásfoglalása, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek óvodai nevelése, a többi gyermekkel együtt integrált formában történik, az Országos Szakértői- és Rehabilitációs Bizottság javaslata alapján. A gyerekek ellátásához a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat biztosít gyógypedagógust, logopédust. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez a fenntartó biztosítja a fejlesztéshez szükséges szakembert.

A gyermekek felvételét az Alapító okiratban foglaltak szerint biztosítjuk.

Feladatunk

- ❖ A sérült gyerekek sajátosságaihoz igazított elvárás.
- ❖ A korszerű egyéni bánásmód, módszerek, terápiák, technikák és eszközök megismerése, használata.
- ❖ Az integrált nevelés és fejlesztés során a gyermek pedagógiai, orvosi és pszichológiai diagnózisának figyelembe vétele.
- ❖ Biztosítjuk a sérült gyermekek számára a együttnevelés lehetőségeit.
- ❖ Egyéni fejlesztési tervet készítünk a gyógypedagógussal közösen.
- ❖ A gyermek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus szükséges.
- ❖ Logopédiai nevelés: a beszéd alaki és tartalmi részének korrekciója a már kialakult beszédhibák, nyelvi zavarok megsegítése, javítása.
- ❖ Gyógypedagógussal folyamatos konzultáció a gyermekek fejlődéséről.

VIII. A GYERMEKVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

Nevelő munkánkat a következő alapelvek és szempontok szerint végezzük:

- ❖ A gyermekek mindenkifelett álló érdeke

- ❖ Az esélyegyenlőség biztosítása
- ❖ A hátrányos megkülönböztetés magatartásformájának kizárása
- ❖ Társas kapcsolatok erősítése
- ❖ Balesetmentes környezet biztosítása
- ❖ Egészséges életmód preferálása
- ❖ Prevenció, egészségvédelmi programok alkalmazása

Óvodánkban a gyermekvédelmi feladatokat az óvodapedagógusok látják el. Ezt a munkát az óvodavezető koordinálja.

Az óvodás gyermekek családi helyzetének évenkénti felmérése szempontsor alapján.

- ❖ óvodások száma összesen
- ❖ veszélyeztetettek száma
- ❖ hátrányos helyzetűek száma
- ❖ három vagy többgyermekes családban élők száma
- ❖ fogyatékos gyermekek száma
- ❖ csonka családban nevelkedők száma

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- ❖ nevelési hiányosságok
- ❖ rossz lakásviszonyok
- ❖ egészségügyi okok
- ❖ anyagi okok
- ❖ megromlott családi kapcsolat

A prevencióra nagy hangsúlyt fektetünk. Ezért óvodai egészségmegőrző programokat szervezünk (pl.: Gondolkodj egészségesen nap). Népszerűsítjük az egészséges életmód elveit, a helyes életvitel szokásainak megalapozását a gyermekek és a szülők körében (pl.: kirándulásokon, sportnapokon, napirend keretén belül pl.: friss zöldség és gyümölcs fogyasztására ösztönözzük a gyerekeket, óvodaorvos és fogorvos közreműködésével, játékos ismeretterjesztő programokat szervezünk. Plusz rendszeres mozgásos tevékenységeket szervezünk.

A gyermekvédelmi nyilvántartásba vett gyermekek családi hátterét, életkörülményeit folyamatosan figyelemmel kísérjük (családlátogatás, környezettanulmány, fogadóóra).

Megvizsgáljuk annak a lehetőségét, hogy milyen módon segíthetjük a családot.

Szükség szerint felvesszük a kapcsolatot a gyermek lakhelye szerinti illetékes Gyermekjóléti Szakszolgálattal, a Jegyzővel és együttműködünk a probléma megoldásában.

1997. évi XXXI. törvény

a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

5. § (n) veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

67/A. §* (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c)* a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek esetében az (1) bekezdés *a)*-*c)* pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

Felhasznált irodalom:

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja 363/2012. (XII.17.) Korm rendelet

A környezeti nevelés pedagógiai és pszichológiai alapjai. Szerk.: dr. Kanczler Gyuláné
Budapesti Tanítóképző Főiskola, 1997.

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési
igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete

Balázsne Szűcs Judit: Az ember, aki óvodás SZORT BT, 1997.

Balázsne Szűcs Judit: Szabadon, játékosan, örömmel SZOR BT; 1998. Bp.

Bettelheim Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek Gondolat, Bp., 1982.

Karlóczai Marianne: Komámasszony, hol az olló? A szerző kiadása, Bp., 1987.

Kovács György – Bakosi Éva: Játék az óvodában Debrecen, 1995.

Körmöci Katalin: A gyermek szükségleteire épített tanulás az óvodában Fabula BT 2007.

Körmöci Katalin: Fogalomtár Kudarc nélkül. Játékpszichológiai szöveggyűjtemény. Szerk.:

Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan Gondolat, Bp., 1985.

Nagy Jenőné: Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel Szolnok, 1997.

Dr. Páli Judit: Játék, tanulás, játékos tanulás Óvodai Nevelés, 1970.

Perlai Rezsőné: Matematikai nevelés – Gondolkodásfejlesztés az óvodába Magyar Pedagógiai
Társaság Kisgyermeknevelési Szakosztály, 1990.

Perlai Rezsőné: A matematikai nevelés módszertana Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997.

Porkolábné dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában Bp., 1995.

Tóthszöllősyné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában Magánkiadás 2006

Érvényességi nyilatkozat

Az előző Pedagógiai Program, amely az „Így tedd rá!” módszer szerint készült, 2021. augusztus 31-én érvényét veszti.

A Pedagógiai Program felülvizsgálata és módosítása 2020/2021-es nevelési évben megtörtént, ami 2021.09.01-től, visszavonásig érvényes.

A Pedagógiai Program kötelező felülvizsgálata: 2026.

A Pedagógiai Programot a 2021/2022-es nevelési évben Többcélú intézménnyé válás miatt módosítani kellett, melyet 2021. december 11.-én a nevelőtestület Határozattal elfogadott.

A helyi Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

Törvényi változások hálózatbővítés, leépítés szervezeti átalakítás, ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt, ha egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol.

Előírás a programmódosítás előterjesztésére: írásbeli előterjesztés az óvoda nevelőtestületének részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezlete.

2011. évi CXCV. törvény - a nemzeti köznevelésről

26. § (1)*– A nevelő munka az óvodában, pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges.

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

72. § (5) A szülő joga különösen, hogy

a) megismerje a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját,

Legitimációs záradék

Jóváhagyta:

.....
intézményvezető

Dömös, ...*2021. december 1.*.....

dátum

Elfogadta:

.....
nevelőtestület

a 10/2021.(XII. 11.) nevelőtestületi határozata alapján:

Dömös, ...*2021. december 14.*.....

dátum

Tájékoztatást kap:

.....
Szülői szervezet

Dömös, ...*2021. december 1.*.....

dátum

Egyetértett:

.....
Dömös Község Polgármestere

a .....*10h*...../2021. (...*XII. 14.*...) Képviselőtestületi határozata alapján:

Dömös, ...*2021. december 14.*.....

dátum